

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.V.30.366/2022/2.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Puskás Péter bíró

A felperes:

felperes1

A felperes képviselője:

ügyvédi iroda (cím1 ügyintéző: dr. Lantos Bálint ügyvéd)

Az I. rendű alperes:

alperes1

Az I. rendű alperes képviselője:

ügyvédi iroda1 (cím2 ügyintéző: dr. Stanka István ügyvéd)

A II. rendű alperes:

alperes2

A per tárgya:

Szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék 3.Pf.20.184/2022/7. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Debreceni Járásbíróság 52.P. 21.346/2020/29. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A Kúria a felperes teljes és részleges személyes költségmentesség iránti kérelmét elutasítja, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 123.600 (százhuszonháromezer-hatszáz) forint le nem rótt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetékét.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes mint adós, a II. rendű alperes mint adóstárs és az I. rendű alperes mint hitelező között 2007. szeptember 10-én jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződés jött létre, amelyben a felek a kölcsön összegét 50.027 svájci franknak megfelelő összegben határozták meg.

[2] A felperes keresetében az I. rendű alperest 6.182.000 forint megfizetésére kérte kötelezni, amely összeg az I. rendű alperesnek teljesített fizetés és az általa felvett kölcsön különbözete. Arra hivatkozott, hogy a perbeli, deviza alapú kölcsönszerződés érvénytelen egyrészről azért, mert az árfolyamrés alkalmazását előíró kikötés semmis, és az árfolyamrés „kiesésével” a szerződés alkalmazandó árfolyam nélkül marad, emiatt nem teljesíthető, ennél fogva érvénytelen és az eredeti állapot helyreállításának van helye. További hivatkozása értelmében a szerződés nem tartalmazza az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatban az 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 203. § (6)-(7) bekezdései szerinti tájékoztatást, abból nem derül ki az árfolyamkockázat korlátlan volta.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint az I. rendű alperes által csatolt kockázattartó nyilatkozat megfelel a jogszabályoknak és tartalmazza az árfolyamkockázat ismertetését, továbbá annak hatását a törlesztőrészletre. Ebből következően a felek közötti szerződés a felperes által megjelöltek alapján nem érvénytelen.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A törvényszék indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szükséges körben a tényállást feltárta, abból helytállóan következtetett a felperesi kereset alaptalanságára, és jogi következtetéseivel is egyetértett.

[5] A jogerős ítélet ellen – tartalmát tekintve annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése és keresetének megfelelő határozat hozatala érdekében – a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, valamint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is. Utóbbit arra tekintettel terjesztette elő, hogy a Pp. 408. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. A felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését. A Pp. 408. § (2) bekezdés a) pontja körében arra hivatkozott, hogy a joggyakorlat egységének vagy

továbbfejlesztésének biztosítása miatt elengedhetetlen és szükséges a joggyakorlat egységesítése, különös figyelemmel a szám határozatban írtakkal. A Pp. 408. § (2) bekezdés b) pontja kapcsán utalt arra, hogy a per tárgya „pénzkövetelés”, mely deviza alapú szerződésen alapul, és e tárgykörben hosszú évek óta rendkívül ellentmondásos az ítélkezési gyakorlat, ezért a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére figyelemmel indokolt helyt adni a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmének, hiszen jelentős társadalmi réteget érint a devizahitelek jogi megítélése, továbbá a felvetett jogkérdés különleges súlyúnak minősül.

[6] A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme az alábbiakra tekintettel nem megalapozott.

[7] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy az adott ügy a Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontja szerinti vagyoni jogi pernek minősül, tekintettel arra, hogy a felperes által érvényesített igény a vagyoni jogain alapul és értéke pénzösszegben kifejezhető. Rögzíti továbbá, hogy a felperes helytállóan utalt a Pp. 408. § (2) bekezdésére, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, amire tekintettel a felülvizsgálati kérelem elbírálhatósága érdekében az alperesnek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie [Pp. 409. § (1) bekezdés], aminek eleget tett.

[8] A Kúria a felperes engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta, figyelemmel arra is, hogy a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben az 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból, illetve okokból engedélyezheti. Mindezek alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy az alperes által előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy tovább fejlesztésének biztosítása érdekében, illetve a felvetett jogkérdés különleges súlyára és társadalmi jelentőségére tekintettel.

[9] E vizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban foglaltak – az alábbiakra figyelemmel – nem teljesültek.

[10] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata a joggyakorlat egységének, míg második fordulata a továbbfejlesztésének biztosítása érdekében teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését.

[11] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Lényeges, hogy amennyiben a fél erre az engedélyezési okra hivatkozik, az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket –

másodfokon jogerőre emelkedett, vagy legfelsőbb bírósági (kúriai) döntést – egyértelműen azonosítható módon meg kell jelölnie (PK vélemény 1. pont második bekezdés). A felperes azonban e körben nem jelölt meg engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat, eltérő bírói döntéseket egyáltalán nem hívott fel kérelmében, amire tekintettel a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulataiban foglalt követelmények nem teljesültek, így a joggyakorlat egységének biztosítására tekintettel a felülvizsgálat engedélyezésére nem volt lehetőség.

[12] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának második fordulata akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha az a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében indokolt. A Kúria ezen okra figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (PK vélemény 2. pont). A felperes azonban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében ezen ok tekintetében semmilyen indokot nem adott elő, így ezen engedélyezési ok érdemi vizsgálatára sem volt lehetőség.

[13] A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel – a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján – a felülvizsgálatot egyebek mellett abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel. A felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére – a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulatára – figyelemmel a felülvizsgálatot különösen akkor engedélyezi, ha a jogkérdésben a jogalanyok széles köre érintett. A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára tekintettel akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat, míg a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére tekintettel akkor, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. „Társadalmi jelentősége” az olyan jogkérdéseknek van, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Ezen okok alapján – amint arra a PK vélemény 3. pontjában rámutatott – a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a Kúria a különleges súlyú, illetve a nagy társadalmi jelentőségű jogkérdésben korábban még nem foglalt állást jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban. A felperes azonban nem hivatkozott ilyen körülményekre, kérelme tartalmát tekintve az általánosság szintjén mozgó hivatkozást tartalmazott, így ezen okok alapján sem volt engedélyezhető a jogerős ítélet felülvizsgálata.

[14] Minderre tekintettel a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján – és annak megfelelően tárgyaláson kívül eljárva – hozott jelen határozatában megtagadta.

[15] A felülvizsgálat megtagadására tekintettel a felperes részére az elsődlegesen kért teljes, illetve a másodlagosan kért részleges személyes költségmentesség nem volt engedélyezhető a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kmtv.) 11. § c) pontja alapján, aminek folytán a felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmének az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (2a) bekezdés a) pontja alapján számított 123.600 forint összegű le nem rótt illetékét a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles az államnak – felhívásra – megfizetni.

[16] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. szeptember 8.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Puskás Péter s.k.
bíró